

2. Семенов О.М. Організація науково-дослідної роботи студентів філоло-гічних факультетів педагогічних університетів. К. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2002. – 96 с.

3. Спіцин Є.С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти. – К., 2003. – 16 с.

Денисенко С. А., Наконечна О. А., Гойдіна В. С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ – ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ

У теперішній час, час пандемії на COVID, методам навчання приділяється велика увага. Без вибору певних методів досягти цілей навчання як в теоретичному, так і в практичному плані неможливо. При використанні певних методів навчання відбувається зміна позицій викладача та студента, навчання стає студентоцентрованим. Викладач являє собою суб'єкт навчання (активна позиція), а студент є об'єктом навчання (пасивна позиція). Однак у процесі навчання ця ситуація змінюється: студент стає активним учасником процесу навчання, виникає цілеспрямоване співробітництво, з'являються зв'язки між метою, змістом і результатом освітнього процесу.

Нові освітні технології – інтерактивні технології, засновані на активній взаємодії студента з викладачем та іншими студентами групи й курсу. Інтерактивні технології дають можливість студентам формулювати цілі й планувати процес навчання, при цьому заохочуються індивідуальні та колективні стратегії навчання, створюються можливості для ініціативи й творчої діяльності. Суб'єкти, що навчаються, отримують особистий досвід, мають можливість самореалізації, яка значною мірою сприятиме більш ефективному засвоєнню знань, здобуттю вмінь, навичок і компетенцій. Водночас це сприяє позитивному настрою та впливає на інші аспекти особистості: самостійність, творчість, розвиток здібностей і підвищення самооцінки, що, звичайно ж, позначається на результатах роботи.

Порівняно з традиційними формами проведення занять (студент перебуває в ситуації, коли він тільки читає, чує, говорить про окремі теми дисципліни, що вивчається, тобто сприймає інформацію), застосування інтерактивних методів у навчанні змінює взаємодію викладача й студента: активність педагога поступається місцем активності студентів. Завданням педагога стає створення умов для студентської ініціативи.

Велике значення має організація інтерактивного навчання, що охоплює безліч компонентів, як-от:

- довірчі, позитивні відносини між викладачем і студентом;
- співпраця в процесі спілкування;
- залучення до навчального процесу яскравих прикладів, фактів, що дозволяють задіяти образне мислення;
- використання різноманітних форм і методів подання інформації;
- мотивування діяльності студентів;
- підтримання зворотного зв'язку зі студентами.

Побудова педагогічної діяльності на таких компонентах дозволяє забезпечити високу мотивацію, міцність знань, активувати творчість і фантазію студентів, розвинути комунікабельність, активну життєву позицію, вміння працювати в команді, зберігаючи цінність індивідуальності, дає свободу самовираження, розвиває взаємоповагу й демократичність [1–3].

До інтерактивних методів навчання належать метод проектів, кейс-метод, дискусія, евристична бесіда, «ділова» гра, тренінг, «мозковий штурм», робота в малих групах з дидактичним матеріалом, дослідницький метод тощо. Теоретичні основи цих методів описано в науковій літературі [2, 4], нам хотілося б наголосити на особливостях практичного застосування інтерактивних методів.

Розглянемо кілька інтерактивних методів, які ефективно застосовуються на кафедрі біохімії.

1. Дослідницький метод. Щорічне проведення студентських наукових конференцій, до яких студенти готують теоретичні або експериментальні наукові роботи, дозволяє задовольнити вимоги компетентнісного підходу, який спрямовано на розвиток активності, самостійності та відповідальності в прийнятті рішень. Студенти навчаються постановці цілей і завдань дослідження; роботі з літературою, збору даних з обраної тематики; проведенню дослідження (теоретичного або експериментального); опануванню біохімічних методів у разі експериментального дослідження; поясненню отриманих даних; формулюванню висновків й оформленню результатів роботи.

2. Метод «брейн-рингу». Використання добре відомих тестових завдань з бази КРОК-1, у яких немає відповідей для вибору. Для проведення цього методу готується дидактичний матеріал – картки, що містять тільки умови завдання, без варіантів відповідей. Студент виходить перед аудиторією, обирає картку й протягом 1 хвилини надає відповідь з поясненням. Це змушує по-новому оцінити знайоме завдання, задіяти логічну, а не механічну пам'ять. При цьому розвиваються навички аналізу та критичного мислення, покращується активність студентів на занятті, підвищується мотивація до вивчення дисципліни, відбувається залучення студентів до

обговорення теми заняття, до процесу пізнання як активних учасників, а не лише пасивних слухачів.

3. Метод «мозкового штурму». При поясненні нового матеріалу ставиться невелике проблемне завдання та пропонується студентам висловити свою думку без проведення оціночних суджень з боку викладача. Після того, як усі бажаючі висловилися, відбувається розбір усіх припущень і пошук правильного рішення. Абсолютно не проводиться оцінювання особистості студентів, які висловилися (запрошуються всі здобувачі освіти, що мають як високий, так і низький оціночний бал). При цьому всі студенти залучаються до обговорення. Як показує особисте спостереження, побудова правильного логічного ланцюжка і, відповідно, правильне рішення частіше знаходять студенти, у яких не найвищий оціночний бал (за традиційною схемою виставлення оцінок). Це змушує замислитися про зміну оціночних критеріїв. Метод «мозкового штурму» дозволяє залучати до активної роботи на занятті максимальну кількість студентів, сприяє кращому засвоєнню матеріалу, висвітленню всіх аспектів з тематики, що обговорюється.

4. Дискусія. Цей метод добре зарекомендував себе при проведенні міждисциплінарних позааудиторних семінарських занять. Семінарські заняття проводилися спільно кафедрою біохімії та патологічної фізіології для вітчизняних й іноземних студентів. Студентам було запропоновано теми для підготовки, які дозволили більш поглиблено розкрити досліджувані питання з позицій біохімії та патологічної фізіології. Цілеспрямований обмін думками й ідеями в процесі дискусії з обговорюваних питань носив комплексний міжпредметний характер. Застосування дискусійного методу дозволяє використовувати елементи педагогіки співробітництва по вертикалі, при цьому усувається протиставлення позицій того, хто навчає (викладача), і того, хто навчається (студентів). У студентів формуються такі компетенції: уміння спілкуватися, формулювати й ставити питання; здатність аналізувати; уміння виявляти проблему та вирішувати її; навички міжособистісного соціального спілкування.

Застосовуючи інтерактивні методи навчання, ми отримуємо зворотний зв'язок, який дозволяє проаналізувати ефективність своєї праці, що важливо для підняття особистісної самооцінки викладача й отримання задоволення від виконаної роботи. Викладачам слід звернути увагу на індивідуальні особливості кожного студента в групі й знайти такі методи навчання, які допоможуть краще розкрити потенціал студента, сприятимуть формуванню та розвитку вмінь і навичок, що в подальшому допоможе реалізуватися в професії.

Література

1. Двучичанская Н.Н. Интерактивные методы обучения как средство формирования ключевых компетенций / Электронное научно-техническое издание «Наука и образование», №4, апрель, 2011, <http://technomag.edu.ru/doc/172651.html>
2. Использование интерактивных методов обучения как средство активизации познавательной деятельности учащихся / Виноградова Е., Головенко Т., Воронович В. и др./ Изд. в рамках программы TRANS Министерства иностранных дел Чешской Республики, 150 с.
3. Денисенко С.А. Студентоцентровані ідеї навчання відповідають вимогам і запитам сучасного суспільства / Денисенко С.А., Гойдіна В.С. / LIII навчально-методична конференція ХНМУ «Студентоцентрований навчальний процес як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти», 29 січня 2020, м. Харків. – С. 49–51.
4. Наконечна О.А Використання різних методів навчання на кафедрі біологічної хімії ХНМУ / Наконечна О.А., Денисенко С.А / Матер. XI Міжрегіон. наук.-мет. інтернет-конф.: «Формування сучасної концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах», 6–7 грудня, 2018, м. Харків. – С. 26–27.

Дерев'янченко Н. В.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ BYOD ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Одним із основних завдань закладу вищої освіти є забезпечення якості навчального процесу, під час якого здобувачі освіти мають оволодіти загальними і фаховими компетентностями. Ефективному досягненню результатів навчання сприяє впровадження сучасних педагогічних технологій, а також розвинена система моніторингу і зворотного зв'язку. Володіння цифровими технологіями є невід'ємною частиною професійної діяльності сучасного викладача ЗВО, що дозволяє підвищувати мотивацію до вивчення навчальної дисципліни.

Метою даної розвідки є аналіз використання технології BYOD під час підготовки майбутніх лікарів. Для її досягнення слід виконати такі завдання: окреслити коло наукових робіт, присвячених дослідженню цифрових технологій навчання; дати визначення поняттю «BYOD»; виокремити інтернет-ресурси для освітніх цілей; простежити переваги й недоліки BYOD.

Мобільне навчання (M-learning), що набуло стрімкого розвитку у зв'язку з глобальним розповсюдженням інформаційно-комунікаційних технологій, входить до кола наукових інтересів ба-